อาหารไทยออนไลน์ : คลิกเดียว...เกี่ยวประสบการณ์ทั่วโลก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาส พีรพัชระ
สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
e-mail : chutamas.p@rmutp.ac.th

บทสรุปผู้บริหาร

1.1 บทนา

ประเทศไทย ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรโลกจนได้รับการขนานนามให้เป็นครัวของโลก (Kitchen of the World) การให้ความสนใจหรือการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทย จึงถือเป็นความสำคัญเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าว รวมทั้งเป็นการแสดงศักยภาพของอาหารไทยต่อสังคมโลก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารไทยผ่านทางโครงการวิจัยต่างๆ อาทิ โครงการ “เอกลักษณ์และรูปแบบของธุรกิจอาหารไทยในเขตจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย” โดยเริ่มต้นจาก 14 จังหวัดภาคใต้ ต่อมาการวิจัยได้เดินทางสู่ประตูเมืองภาคกลางเป็นเรื่องราวของ “การพัฒนาอาหารพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต” การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เดินทางมาจนถึง 4 ภูมิภาคของประเทศไทย เมื่อนักวิจัยได้พัฒนาผลงานวิจัยเรื่อง “ฐานข้อมูลอาหารไทยสี่ภาค” และ “ตำรับอาหารไทยออนไลน์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้” ซึ่งถือเป็นการจุดประกายในการนำอาหารไทยจากทุกภูมิภาคของประเทศไทยเดินทางไปสู่ภูมิภาคของโลก โดยใช้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เป็นผู้ถ่ายทอด และมีสื่อดิจิตอลเป็นตัวกลางเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไปถึงผู้รับสื่อ

1.2 การดำเนินงาน

แบ่งเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในโครงการ “ฐานข้อมูลอาหารไทยสี่ภาค” และระยะที่ 2 ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในโครงการ “การพัฒนาตำรับอาหารไทยออนไลน์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้”

1.3 ผลการดำเนินงาน

การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอาหารไทยได้มีการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่นอกเหนือจากการศึกษาด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว ซึ่งถือเป็นการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของชาวโลกผ่านกระบวนการทางอินเตอร์เน็ต ขยายกรอบแนวคิดเพื่อเพิ่มศักยภาพและสมรรถนะการเรียนรู้ให้สามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์ได้ไม่รู้จบ โดยในระยะแรกมีการสาธิตและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทาอาหารไทยสี่ภาค 108 ตารับ เป็นภาพนิ่งผ่านทางเว็บไซต์ http://www.thaicuisinenetwork.com มีผู้เข้าชม จานวน 478,897 คน จาก 157 ประเทศ โดย 10 อันดับแรกคือ ไทย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร เยอรมนี ญี่ปุ่น สวีเดน ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์ ตามลาดับ ระยะที่สอง สาธิตอาหารไทยสี่ภาคเป็นภาพเคลื่อนไหว จานวน 101 ตารับ เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์http://www.foodnetworksolution.com และ YouTube โดยใช้คาค้น thaicuisinenetwork จากการวิเคราะห์ด้วย YouTube Analytics พบว่าในช่วงระหว่าง 13 มีนาคม 2556 – 6 ธันวาคม 2557 มีการเข้าชม 1,567,973 ครั้ง มีสมาชิก 6,536 คน มีการแสดงความคิดเห็น/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 355 ความคิดเห็น มีการแชร์หรือส่งต่อข้อมูล 459 ครั้ง และมีการ

เพิ่มในรายการโปรดของตัวเอง 1,680 คน โดยผู้เข้าชมมาจากทั่วโลกซึ่ง 10 ประเทศที่เข้าชมมากที่สุดคือ ไทย สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร สวีเดน ออสเตรเลีย มาเลเซีย ญี่ปุ่น และนอรเวย์ ตามลำดับ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

6.1 ปัจจัยด้านการบริหาร ตำรับอาหารไทยออนไลน์ ใช้วิธีการบริหารแบบพื้นฐานขององค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทย ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้คนโหยหาความเป็นธรรมชาติ ความเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ถูกลบเลือนด้วยเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การผสมผสานความเป็นภูมิปัญญาและวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย กับความเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้โลกเป็นยุคของการสื่อสารที่ไร้พรมแดน จึงถือเป็นกลยุทธ์การจัดการโครงการนี้ ทำให้เทคโนโลยีเป็นสื่อนำอาหารไทยไปทั่วโลกได้รวดเร็ว ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง เหมาะสม

6.2 ปัจจัยด้านผู้เชี่ยวชาญ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เติบโตมาจากสถาบันอาชีวศึกษาที่เริ่มต้นจากการช่างสตรีโชติเวช ประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาคหกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะด้านอาหารไทย ความสำเร็จของโครงการนี้ จึงมาจากความรู้ ความสามารถของคณาจารย์รุ่นเก่าก่อน ที่สั่งสมองค์ความรู้และถ่ายทอดสู่คณาจารย์รุ่นหลังอย่างมีระบบ การถ่ายทอดความรู้จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจึงมีมาอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการรวบรวมข้อมูลสาหรับใช้ในโครงการนี้ จึงถือเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มของความรู้ที่มีอยู่ให้สามารถถ่ายทอดไปสู่ภูมิภาคทั่วโลกได้อย่างเป็นรูปธรรม

6.3 ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือ งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของนักวิชาการหลายสถาบัน อาทิ นักวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา จากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งถือเป็นความสำเร็จในแง่ของการบูรณาการความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา และการบูรณาการหน่วยงานเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิจัยร่วมกัน

6.4 ปัจจัยด้านการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์คเป็นตัวขับเคลื่อนข้อมูล ผู้จัดทาได้เลือกใช้ช่องทางการเผยแพร่ที่ได้รับการยอมรับในกลุ่มประชากรโลกคือ You Tube ซึ่งเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ จึงทาให้โครงการนี้ได้รับการตอบรับจากประชากรทั่วทุกมุมโลก